

Tommi Saarela

KASSU Maailma
on kaunis

HALONEN

TAMMI

KASSU
HALONEN

Tommi Saarela

KASSU Maailma
on kaunis

HALONEN

tammi
80 VUOTTA

HELSINKI

Taiteen edistämiskeskus, Jenny ja Antti Wihurin rahasto sekä Kansan Sivistysrahasto ovat tukeneet tämän teoksen kirjoittamista.

Teoksen kuvat ovat Kassu Halosen arkistosta, jollei toisin mainita.

© Tommi Saarela ja Tammi 2023

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-4310-8

Painettu EU:ssa

MAAILMA ON KAUNIS

(säv. KASSU HALONEN • san. VEXI SALMI)

*Maailma on kaunis ja hyvä elää sille
jolla on aikaa ja tilaa unelmille
Ja mielen vapaus
ja mielen vapaus*

*On vapautta kuunnella metsän huminoita
kun aamuinen aurinko kultaa kallioita
Ja elää elämäänsä
ja elää elämäänsä*

*On vapautta valvoa kesäisiä öitä
ja katsella hiljaisen haavan värinöitä
Ja elää elämäänsä
ja elää elämäänsä*

*Maailma on kaunis ja hyvä elää sille
jolla on aikaa ja tilaa unelmille
Ja mielen vapaus
ja mielen vapaus.*

Levytys: IRWIN GOODMAN, VESA-MATTI LOIRI

SISÄLTÖ

Maestron matkassa	9
Mestari ja kisälli	15
1. Jättiläisten saari (1953–1968)	19
2. Musiikkia päin (1956–1970)	39
3. Säveliä väreissä (1971–1973)	57
4. Saarelaisten kelkassa (1974–1977)	71
5. Iskelmätehtaalle (1976–1979)	93
6. Kärjen kisälli (1978–1981)	109
7. Siirtomaan säveliä (1978–1982)	121
8. Rasia ja rockia (1979–1997)	137
9. Artisti Halonen (1979–1982)	157
10. Teeveestä tuttu (1983–1986)	177
11. Vaihto-oppilaat rokkaa (1980–1989)	195
12. Pyörremyrskyn silmässä (1981–2013)	209
13. Härmäläinen perusjuntti (1984–1991)	229
14. Naurava kulkuri (1986–1995)	251
15. Rockin siunaus ja kirous (1986–1987)	261
16. Ilosta suruun (1988–2007)	275
17. Flamingon lento (1985–1995)	303
18. Rallilegandan tytär (1992–2002)	321
19. Täysosumista mahalaskuun (1993–1994)	329
20. Kuninkaallisen satulinna (1995–1997)	341

21.	Ummetusta hoitamassa (1995–1997)	355
22.	Hengissä Havannassa (2001–2002)	369
23.	Suomalaista sisua (1998–2018)	387
24.	Takaisin kotiin (1999–)	399
25.	Yläkerran kirjurina (2010–)	415
26.	Sinfonian paluu (2019–)	433
27.	Pallo kuin pallo (2022–)	449
28.	Oikealla polulla (2023–)	473

LIITTEET

Diskografia	482
Lähteet	487
Henkilöhakemisto	491

MAESTRON MATKASSA

Ensitapaaminen elämäkertateokseni kohteen kanssa hieman jännitti. Hänellä oli hurja maine, ja arvelin, ettei se voinut olla tyhjästä temmattu. Eikä ollutkaan. Kirjaan tartuttuasi tulet huomaamaan, mistä tuo maine kumpuaa.

Legendaarisen Kassu Halosen ansiolistakin huimasi kirjaurakkaan ryhtynyttä. Levyjä, joiden tekemisessä Kassulla on ollut sormensa, soittimensa ja äänensä pelissä, on myyty miljoonia kappaaleita. Miehen tuottajanpiikissä on Suomen musiikkihistorian eniten myyty äänite. 1980–1990-lukujen ylivoimaisesti menestyneimmän suomalaisen musiikintekijän seiinä peittävät kymmenet kulta- ja platinalevyt.

Tämä elävä legenda osoittautui kuitenkin helposti lähestyttäväksi, mutkattomaksi mieheksi. Hänen maailmansa ja tapansa ajatella tuntuivat tutuilta heti kättelyssä. Koin ymmärtäväni, mitä mies puhuu ja mistä hän puhuu.

Heti alkuun harmittelin Kassulle, että hän on tehnyt hommia ja touhunnut muutenkin elämässään aivan liikaa, jotta kaikesta pysyisi yksien kansien välissä kertomaan. Olin tehnyt kotiläksyni, ja lähdeaineiston määrä painoi hartioita lypsyyn.

Päätimme paneutua vain tiettyihin tapahtumiin ja hetkiin, jotka ovat olleet merkittävämpiä kuin muut ja siksi muistelemisen arvoisia – hyvässä tai pahassa. Joskus molemmissa.

Kassu on toiminnan mies. Kun jotain päätetään tehdä, silloin rysäytetään niin että tuntuu. Jos Kassu päättää tehdä levyn, hän komentaa tekijäkumppanin mukaansa viikoksi Kanarialle ja palaa kotiin valmiit biisit kainalossaan. Jos hän päättää suostua elämäkerran tekemiseen, metodi on tasan sama. Nyt hän vain otti reissuun kirjailijan ja varasi työhön hieman reilummin aikaa. Onneksi.

Näin syntyi tämän kirjan ydin eli Kassun haastattelut keväthalvella 2022 Gran Canarian kauniissa San Agustínissa. Sinne Kassu olisi ehkä muutoinkin lähtenyt Miiansa kanssa lämmittelemään ja kuulostelemaan päässään soivia säveliä. Uutta sinfoniaa nimittäin pukkasi.

Kanarian-leiriä ennen sekä sen jälkeen kirjaa kasattiin Kassun kanssa intensiivijaksoina parina kesänä Oulujärven Manamansalossa. Tismalleen samoilla jalansijoilla, joilla Kassu oli viettänyt varhaiset vuotensa.

Selvisi, että poikasena Kainuussa musiikki oli ollut Kassulle ensin pakopaikka ja tarjonnut lopulta myös menolipun Nälkämaasta. Paikasta, josta kuulemma kukaan ei ollut onnistunut lähtemään. Kassu osoitti vanhan väittämän vääräksi.

Toisaalta vaikka mies voi lähteä Kainuusta, kainuulaisuus ei lähde miehestä. Jo reilut parikymmentä vuotta Kassu on viettänyt kesät taas lapsuudenmaisemissaan. Siellä toimii hieno kulttuurikeskus Kassu Halonen Taidetalo sekä paratiisimainen lomakylä Kultahiekat. Lämpimänä heinäkuun päivänä sää, tunnelma ja maisemat ovat kuin tropiikissa – vain palmuja vaille.

Musiikkialalla pyritään siihen, että kaikki valo osuu artisteihin. He ovat se osa bisnestä, joka yleisölle halutaan näyttää. Kassun kaltaiset taustalla vaikuttavat hahmot eivät halua loistaa, vaan pyrkivät kynsin hampain pitämään valokiilan artistissa ja tekemään kiilasta mahdollisimman kirkkaan.

Yleisön kannalta tämä johtaa siihen, että näemme musiikkialasta ainoastaan sen kapean, tarkoin valaistun osan. Tämän kirjan tarkoi-

tuksena on kääntää valoa totutusta poikkeavaan suuntaan ja lähteä penkomaan, mitä varjoista löytyy.

Tavoitteena on tutkia, millaista meno on ollut suomalaisen musiikkibisneksen rattaissa sellaisen ihmisen silmin, jolla on alalla niin paljon nimeä, merkitystä ja vaikutusvaltaa kuin Kassu Halosella.

Käsissäsi oleva kirja tarjoaakin verrattoman tilaisuuden kurkistaa useamman vuosikymmenen mitalta suomalaisen musiikkiteollisuuden kulissien taakse – äänitysstudioihin, takahuoneisiin, keikkabusseihin ja levyfirmojen käytäville.

Uskon, että kirja avaa lukijalle uusia näköaloja suomalaisen kevyen musiikin värikkäimpiin vaiheisiin. Samalla kun piirrämme näkyväksi yhden siellä keskeisesti vaikuttaneen henkilön elämäntarinaa, tulemme vähintäänkin luonnostelleeksi koko alan pitkää kaarta.

Vaikka kirjan punaisena lankana on Kassun ammatillinen elämäkerta, ohessa paljastuu yhtä ja toista persoonasta ammattiminän takaa. Sitä persoonaa on leimannut yllätyksellisyys, joskus äkkipikaisuus, toisinaan hyvän maun rajoja koetteleva huumorintaju ja usein melkoinen hevosenleikki, jos tunnette sanonnan. Kassun elämässä on sananmukaisesti riittänyt vauhtia ja vaarallisia tilanteita – kuulostaa se sitten kliseeltä tai ei.

Ihmisenä Kassu kuuluu siihen määrätietoiseen joukkoon, joka asettaa itselleen tavoitteen ja lähtee sen jälkeen pyrkimään sitä kohti. Jos valitussa suunnassa jotkin ovet ovat tuntuneet jumittavan, on menty saranapuolelta.

Selvittyään joskus tolkkuttomastakin kaahailusta ja tapahtumista, jotka tuskin kestävät painomustetta, sama mies yhtäkkiä rauhoittuu pianon ääreen muuntamaan säveliksi herkimpiä lyriikoita, joita kuvitella saattaa. Kassussa on monta puolta, joita hän osaa hyödyntää virittäytymällä tilanteisiin niiden vaatimalla tavalla ja ottamalla eri rooleja tilanteiden mukaan.

Tämän kirjan rakenne nojaa kronologian sijaan aiheisiin. Teoksen kullakin luvulla on aikajänteensä, jonka puitteissa halutut teemat tulevat käsitellyiksi. Ammattiuran pyörähdettyä täysille kierroksille Kassun elämässä alkoi tapahtua samanaikaisesti niin paljon, että viimeistään siinä vaiheessa kalenteria seuraileva kerronta tekisi kirjasta silppuista luettavaa. Siksi esimerkiksi Irwin Goodmanin astuessa kuvaan lähdemme seuraamaan työparin yhteistä taivalta kertaheittolla matkan alusta sen karuun loppuun asti.

Flamingo-yhtiön loistokkaimpina vuosina Kassu huomasi luotasaavansa Irwinin rinnalla samanaikaisesti muutaman muunkin ”suhteellisen tunnetun” artistin – kuten Kirkan ja Vesku Loirin – uraa. Ja samalla tapahtui tietysti myös paljon muuta niin ammattikehissä kuin niiden ulkopuolella. Selkeyden säilyttämiseksi kaikki oman lukunsa ansaitsevat henkilöt ja aiheet käsitellään itsenäisinä kokonaisuuksina.

Erotuksena Kassun uran muista keskeisistä artistihahmoista Kirkan tarina on tässä teoksessa paloiteltu jopa kolmeen lukuun. Kaksikon yhteinen matka oli poikkeuksellisen pitkä ja jakautuu tiettyjen suvantojen kohdilta toisistaan poikkeaviin vaiheisiin, joissa Kassun suhde Kirkaan muuttui ja hänen roolinsa artistin tukena kasvoi kerta kerralta merkityksellisemmäksi.

Kassun kaltaisen musiikin monitoimihöylän elämäkerrassa haastatteluvien rajaaminen olisi ollut suuri ongelma. Päätimme, ettemme tee siitä sellaista. Ja toisaalta olisi ollut helppoa täyttää kirjan sivut asettamalla tenttijonoon kymmeniä ja taas kymmeniä aikalaisia ja kollegoita. Vaan eiköhän ole niin, että Kassun kokoisen hahmon kohdalla teot puhukoon puolestaan, eivät toisten suista lauotut todistelut.

Siksi jututin lopulta Kassun lisäksi pidemmän kaavan mukaan vain muutamia, joiden kautta kirjaan saatiin sellaista ristivalaistusta, joka tuntui kokonaiskuvan piirtymisen kannalta pakolliselta. Kiitokset harvoille ja valituille haastatelluille: laulaja-lauluntekijä Mikko Alatalolle, kitaristi Juha Björnisele ja kitaristi Janne Louhivuorelle, tuottaja Esa Niemiselle sekä rumpali Anssi Nykäselle. Erityisen läm-

min kiitos haastattelusessioista ja kaikesta avusta myös Kassun puolisolle, ihanalle Miia Hämäläiselle.

Edellisten jatkoksi kommentteja kirjaan antoivat Islanders-basisti Renne Angelvuo, Kassun sinfonioiden kustantaja Jari Eskola, levymoguli Tom Frisk sekä rumpalit Vesa Aaltonen, Miri Miettinen ja Jan Noponen.

Postuumi kiitos Pave Maijaselle, joka ehti ennen menehtymistään myös jakaa Kassuun liittyviä muistojaan takavuosilta. Maijasta lukuun ottamatta tein kaikki kirjan haastattelut vuosien 2021–2022 aikana.

Monet edellä mainituista luovuttivat haastattelun lomassa kirjaan kuvia sekä avasivat arkistojaan.

Kuvien ja muun aineiston osalta talkoisiin osallistuivat myös *Aamuposti*/Jouni Lampinen, Gramex/Tarja Henriksson, Lauri Ilo-mäki, Olli Kangas, Kansalliskirjasto, Arja Koriseva, Kalervo Kärki, Susanne Laitinen, Museovirasto, Nelonen/Petri Aho, Marko Niemi, Henrik Schütt, Leif Väre, Warner Music Finland/Pinja Kauppinen sekä Yleisradio/Eila Haikarainen.

Suuret kiitokset mainituille sekä muillekin hankkeen toteuttamisessa auttaneille.

Lämpimät kiitokset kirjan kustantaneelle Tammelle, ja siellä erityisesti kustannuspäällikkö Kati Lampelalle, kustannustoimittaja Eetu Kauppiselle sekä teoksen ulkoasusta huolehtineille Markko Tainalle ja Samppa Rannalle.

Suuret kiitokset myös Taiteen edistämiskeskukselle, Jenny ja Antti Wihurin rahastolle ja Kansan Sivistysrahastolle, jotka tukivat teoksen kirjoittamista.

Toki kiitos kuuluu myös kotiin Hillalle, Sunnalle ja Outille, joilta ei kysytty, haluavatko he sijaikärsijöiksi näin muhkeaan projektiin vai eivät. Viimeiseen pariin vuoteen ei ole pahemmin vapaapäiviä pidetty, lomista puhumattakaan.

Lopuksi en voi kyllin kiittää Kassua itseään siitä, että antoi luottamuksensa ja uskoi tarinansa kerrottavakseni. Toivon olleeni luottamuksen arvoinen.

Kiitos Kassulle myös suomalaisten musiikinkuuntelijoiden puolesta niin kaikista tutuista kuin vähemmänkin tunnetuista melodioista, joita hän on korvienne iloksi loihtinut – ja loihtii edelleen, esimerkiksi sinfonioiden muodossa.

Siitä lähtien, kun Kassu poikasena pohjoisen Manamansalon saarella ylipäättään ymmärsi, että maailma on, hän on halajanut sitä katsomaan. Hän on tahtonut nähdä sitä mahdollisimman paljon ja monelta kantilta. Kuten käsissäsi oleva teos tulee todistamaan, tutkimusmatkat eivät ole sujuneet ilman törmäyksiä – joskus ihan sananmukaisesti.

Mutta paljon hän on maailmaa tutkinut, ja aikoo jatkaa tutkimista.

Koska on niin paljon nähtävää.

Ja maailma on kaunis.

Helsingissä 1. marraskuuta 2022

Tommi Saarela

MESTARI JA KISÄLLI

– Täällä puhuu Toivo Kärki. Ensi keskiviikkona kello yksitoista, minun toimistossani Takomotiellä!

Luuri linjan toisessa päässä läimäistiin kiinni.

Se oli ilmoitusluonteinen puhelu, eikä soittaja kysellyt Kassu Haloselta, sopiko tälle.

23-vuotias aloitteleva musiikintekijä tiesi, että jos hän ei menisi – oli este mikä hyvänsä – kaikki voisi loppua siihen. Kärki oli noina vuosina suomalaisen musiikkibisneksen Suurin Päällikkö.

Tavattiin siis keskiviikkona Finnlevyn tiloissa Helsingin Pitäjänmäessä. Ensitöikseen Kärki pani Kassun laulamaan tangoa ja säästi tätä pianolla.

– Tangolaulajaa sinusta ei ainakaan tule, hän tokaisi.

– Olen samaa mieltä – enkä kyllä haluaisikaan, Kassu mietti.

– Oletko kirjoittanut jousille? kuulustelu jatkui.

– Tottahan toki, Kassu vastasi, ja kaivoi naama peruslukemilla pöydälle jousisovittaja Raimo Henrikssonin kirjoittamat viulustemat, jotka olivat ”unohtuneet” nuottisalkkuun aiemmasta studiosessiosta.

– No, jousille sinä ainakin osaat kirjoittaa, Kärki nyökkäili tutkailtuaan nuotteja hetken.

Se oli harkittu rikos, onneksi jo vanhentunut. Jää murrettiin toisen miehen tekemillä nuoteilla. Mutta kun ei omiakaan ollut, piti antaa niitä, joita oli käytettävissä.

Seuraavaksi Kärki halusi selvittää, mitä Kassu oli säveltänyt. Nyt pöydälle löytyi jo oikeasti omaa tuotantoa.

Kärki selaili nuotteja ja mumisi jotain. Oli sävyssä jotain hyväksyvääkin.

– Saanko käyttää punakynää? hän kysyi.

Hetken päästä laput näyttivät kuin puolukkasaavissa uitetuilta.

– Jos minä olisin Kassu Halonen, niin miettin, tekisinkö näin, Kärki evästi ja näytti erinäisiä kohtia nuoteista.

Tapaaminen päättyi.

Meni viikkoja, ja Kassu ehti ajatella, että tämä oli tässä. Kunnes puhelin soi, ja ilmoitettiin uusi tapaamisaika. Kärjellä olisi hommia tarjolla.

Kassu meni paikalle intoa täynnä, ja Kärki luovutti hänelle muutamia uusia iskelmiään sovitettavaksi.

Samalla Kärki laittoi soimaan levyn ja esitti kysymyksen.

– Mitä mieltä olet tästä kappaleesta?

Levylautasella pyöri Simon & Garfunkelin *Bridge Over Troubled Water*.

– Sitä mieltä, että tämä on yksi maailmankaikkeuden komeimpia balladeja, Kassu pamautti.

Kärki vaikutti ilahtuneelta, ja nyökkäsi.

– Pystytkö samaan?

– En ..., Kassu vastasi ja veti henkeä.

Kärjen kulmakarvat nousivat.

– ...vielä, Kassu täydensi.

Kärki alkoi nyökytellä hyväksyvästi ja naputteli etusormellaan Kassun olkapäätä.

– Oikea vastaus!

1.

JÄTTILÄISTEN SAARI

(1953–1968)

Tammikuun viimeisellä viikolla Oulujärven Ärjänselältä puhalsi kylmä viima. Tuuli viipotti hienoa pakkaslunta pitkin Jättiläisten saaren lujia rantajäitä. Rannan tuntumassa olevalle Paavolan tilalle oli syntynyt potra poika.

Myöhemmin kevättalvella pakkasten jo selvästi hellittäessä poika kastettiin Osmo Väinö Kalervoksi.

Hän keräsi alusta pitäen paljon huomiota sisarusjoukon nuorimpana. Ja vaikka saikin pikkusiskon kolme vuotta myöhemmin, sija Tyyne-äidin lellikkinä pysyi pojan varttuessakin, aikuisikään asti. Kalervolla tuntui olevan lapsikatraassa erityisasema, ei kuitenkaan sellainen, että sisarukset olisivat tunteneet jääneensä jostain tärkeästä paitsi.

Niin – Kalervo. Poikaa ei koskaan ryhdytty kutsumaan Väinöksi tai Osmoksi. Väinö-nimen hän sai isän mukaan, sen sijaan Osmo litanian etummaisena oli vain päähänpisto. Väinö-isä nimittäin kaavaili pojasta ensin Paavo, mutta Tyyne alkoi takoa tälle järkeä: Poavolan Poavo – miltä tuommoinen nyt kuulostaisi. Ihan naurettavalta. Halusiko Väinö, että poika kärsisi nimestään

Kainuun muistomerkkikirkko vihittiin elokuussa 1959. Vesitse Manamansaloon saapunutta presidenttiä ympäröivien poikien joukossa on myös kuusivuotias Kassu. Isoveli Markku onnistui jopa saamaan Urho Kekkosesta lujan kädenpuristuksen. MUSEOVIRASTO

kaiken ikänsä. Sillä Paavolan tilaahan tämä jäisi asuttamaan ja vaalimaan.

Niin tempaistiin jostain Osmo ”Poavon” tilalle, kun pappi jo kaateli vettä kastemaljaan. Korvikenimi oli kuitenkin sen verran hätäisesti haettu, että Kalervoksi poikaa alettiin kutsua.

Kahdesta etummaisesta nimestä isosisko Terttu tosin väänsi sinnikkäästi pilkkanimeä, jota jaksoi lällätellä viittä vuotta nuoremman pikkuveljensä naaman edessä.

”Ossiväntti!”

Jos ihmislapsen elämän alkumetreille ei satu erityisempää draamaa, varhaisimmat muistot avautuvat usein tuoksujen kautta. Tuoksuista jää pysyvä jälki, ja ne tallentuvat muistin lokeroihin iäksi.

Kalervo muistaa vahvasti esimerkiksi kotitilan puulämmitteisen saunan tuoksun. Juhlaa se tuoksu tarkoitti, viikonloppua. Eihän saunaa joka päivä lämmitetty, vaan kerran viikossa lauantaisin.

– Voin haistaa yhä muuripadan tuoksun ja kuulla pönttökiukaan kihinän. Ja muistan, kuinka saunan jälkeen kipitettiin pirttiin ja kietouduttiin lämmittelemään paksuihin kylpytakkeihin, Kassu alkaa kerää auki muistikuviaan jostain 1950-luvun puolimaista, lähes seitsemän vuosikymmenen takaa.

Jo pikkulapsena viikonloput näyttäytyivät erilaisina kuin arki, vaikkei olisi ollut vielä edes kouluikäinen. Sitten myöhemmin alakoululaisena Kalervon toivotti lauantaisin tervetulleeksi kotiin jo etäältä Tyynen leipoman ruisleivän tuoksu.

– Äiti oli paistanut leipää, ja tuoksu leijaili leivinuunin piipusta ulos. Ei tarvinnut olla koira, että sen vainusi satojen metrien päästä. Kun ehti ovesta sisään, niin pöydässä odotti just uunista tullutta ruisleipää. Ei tarvittu kuin siivu voita päälle, muuta ei tullut mieleen kyselläkään. Se maistui sellaisenaan taivaallisen täydelliseltä, Kassu hymyilee.

Kalervo, josta vasta parikymmentä vuotta myöhemmin tuli Kassu, oli syntynyt lauantaina 24. tammikuuta 1953.

Vielä tuolloin Manamansalo, Jättiläisten saari, kuului Säräisniemen kuntaan. Säräisniemi on läntisen Kainuun vanhimpia asuinseutuja, jossa tiedetään olleen pysyvää asutusta jo 1500-luvun puolivälistä.

Kun Kalervo täytti vuoden, Säräisniemen kunta lakkasi olemasta ja nimeksi tuli lähiseudun kirkonkylän mukaan Vaala.

”Kainuunmereksi” kutsuttu mahtava Oulujärvi on Suomen viidenneksi suurin järvi ja Manamansalo suurimpia sisävesiemme saarista. Lähes 80 neliökilometrin kokoinen jättiläinen pohjoisen Niskanselän ja eteläisen Ärjänselän välissä melkein katkaisee Oulujärven kahdeksi erilliseksi vesistöksi.

Manamansalon lähimmät päätaajamat ovat mainittu Vaala lännessä Oulun suunnassa ja Paltamo idässä Kajaanin suunnassa. Matkaa Kajaaniin, Kainuun pääkaupunkiin, kertyy teitä pitkin vajaat sata kilometriä. Kassun lapsuudessa reissu kesti henkilöautolla puolentoista tuntia, linjurilla kauemmin.

Kassun lapsuusvuosina Manamansalo oli eristyksissä mantee-reetista. Saareen kulki lossi pohjoisen puolelta, kunnes Kajaanin suunnasta tulevan tien jatkeeksi rakennettiin silta. Rakentaminen ei ollut suurikaan ponnistus – etäisyys mantereelle salmen kapeimmalta kohdalta on vaivaiset satakunta metriä.

Sen sijaan etelän puolelta, Kuopion ja Iisalmen suunnasta, lossi on tänäkin päivänä ainoa väylä saarelle. Siinä kilometrin levyinen Alassalmi virtaa voimakkaasti järvenpuoliskojen välillä – tosin lossin matkaa on nykyisillä laiturirakennelmilla lyhennetty puoleen salmen alkuperäisestä leveydestä.

Matkaa Manamansalon rannasta toiseen tulee linnuntietä viitisentoista kilometriä, mittasipa melkein mistä suunnasta tahansa. Pitkin kapeita, mutkittelevia sorateitä etäisyyttä kertyy tosielämässä huomattavasti enemmän, ja reissaaminen on hidasta. Manamansaloon saavuttuaan vieras unohtaa äkkiä, että ollaan saassa.

KASSU HALOSTA (s. 1953) voi hyvällä
syllä luonnehtia säveltäjäneroksi.
Halosen kynästä ovat syntyneet muun
muassa sellaiset koko kansan rakastamat
hitit kuin *Surun pyyhit silmistäni*,
Rentun ruusu ja *Sydämeeni joulun teen*.

Kainuulaisen luonnonlapsen ja -lahjakkuuden matka
Manamansalosta Toivo Kärjen kisälliksi ja valta-
kunnalliseksi kevyen musiikin maestroksi on ollut
tapahtumarikas sekä täynnä vauhtia ja vaarallisia tilanteita
– kirjaimellisesti. Kattava elämäkertateos piirtää moni-
kasvoisen taiteilijan muotokuvan ja avaa hänen mittavaa
rooliaan suomalaisen musiikin eri vuosikymmenillä.

Kirjassa ääneen pääsee Kassun ja kollegojen lisäksi myös
Halosen lähipiiri, joka välittää lukijalle aidon kuvan musiikki-
vaikuttajan elämästä julkisuuden valokeilan takana – isänä,
puolisona sekä intohimoisena kokkina ja golfaajana.

www.tammi.fi

99.1

ISBN 978-952-04-4310-8

Päällys: Markko Taina

Päällyksen valokuva: Lari Järnefelt